

Moštěnský Zpravodaj

3/2021

PŘEHLED AUTOBUSOVÝCH SPOJŮ

Autobus: Horní Moštěnice - Přerov, aut. st., Jednota

Beňov, jede:	P	S	P	P	S, N	P	S	P	N	P
H. Moštěnice	5:04	5:09	6:07	7:15	7:24	9:49	10:49	11:19	13:04	13:24
Přerov	5:14	5:17	6:19	7:27	7:34	9:57	10:59	11:29	13:14	13:34
	S	P, š	S, N	P	P	N	P	P	N	
	13:29	14:44	15:39	15:49	17:09	17:29	18:21	21:19	21:29	
	13:39	14:54	15:49	15:59	17:19	17:39	18:31	21:29	21:37	

Kostelec, jede:		P	P, š	P	S, N	P	P	S, N	P	
H. Moštěnice		5:04	6:18	7:09	7:23	9:07	10:29	13:15	13:24	15:45
Přerov		5:15	6:30	7:20	7:37	9:15	10:40	13:27	13:35	15:55
		P								
		17:28	19:26	21:10						
		17:40	19:35	21:20						

Zlín, jede:				S, N	P	P	S, N		
H. Moštěnice		7:05	8:14	12:12	13:51	14:28	15:38	15:50	17:51
Přerov		7:18	8:25	12:20	14:00	14:35	15:48	16:00	18:00

PŘEHLED VLAKOVÝCH SPOJŮ

Horní Moštěnice - Přerov

		P, S			P			
H. Moštěnice	5:12	6:14	7:11	8:20	10:20	12:15	13:20	14:15
Přerov	5:16	6:18	7:15	8:24	10:24	12:19	13:24	14:19
		P		P				
	15:11	16:20	17:11	18:15	20:14	22:14	23:10	
	15:15	16:24	17:15	18:19	20:18	22:19	23:14	

P – pracovní dny, 1 – pondělí, 2 – úterý, 3 – středa, 4 – čtvrtek, 5 – pátek,
 S – sobota, N – neděle, svátky, š – školní rok, (bez záruky)

SLOVO STAROSTY

Vážení spoluobčané,

při psaní minulého zpravodaje se celá naše republika zmítala v hluboké pandemické krizi, denně na ni umíraly stovky občanů a nemocnice praskaly ve švech. V současné době je už situace podstatně jiná, postupně se nařízená omezení rozvolňují a doufejme, že nenastane žádný obrat a zvrát k horšímu. Vzhledem k tomu, že celé čtvrtletí bylo v nejistotě s vývojem pandemie, žádné kulturní akce neproběhly. Co stojí za zmínku, bylo pouze vítání nových občánků Horní Moštěnice, které zorganizoval obecní úřad v kulturním domě. Velké poděkování patří manželům Cahovým, kteří v neděli odpoledne, při příležitosti Dne matek, zahráli a zazpívali z balkonu svého domu.

V současné době dochází k celorepublikovému uvolňování opatření, takže doufejme, že naplánované akce na třetí čtvrtletí už proběhnou v plném rozsahu.

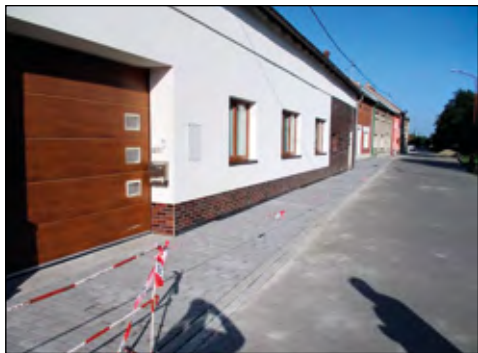
A co v oblasti investic?

Od února letošního roku byla Povodím Moravy zahájena velká investiční akce – odbahnění a zpevnění Mlýnského náhonu (Říka). V současné době až do konce roku 2022 bude následovat vybagrování a odvoz nánosů a následně zpevnění břehů a dna toku.

Po skončení deštivých dnů v květnu byly zahájeny práce na rekonstrukci chodníků v ulici Zámostí, v měsíci červenci bude rekonstrukce chodníků pokračovat v ulici Palackého. Po skončení proběhne realizace a vybudování nového chodníku na škváráku.

Od 1. června se taktéž rozeběhla investiční akce na vybudování nového chodníku a zpevnění komunikace včetně veřejného osvětlení v ulici Pod Skalkou.

Na podzim roku je v přípravě výstavba inženýrských sítí a zpevnění komunikace k výstavbě nových rodinných domů v lokalitě Pod Skalkou a po vydání stavební-

ho povolení bude taktéž zahájena výstavba dvou obecních nájemních bytů v přízemí budovy pošty.

Z těch menších akcí je v plánu do konce roku realizace oplocení zadní části areálu ZŠ a MŠ, a pokud to finance dovolí, rekonstrukce nádvoří ZŠ.

V krátkosti shrnutí druhého čtvrtletí letošního roku, které bylo ještě ve znamení pomalého uvolňování opatření v souvislosti s pandemií Covid-19.

Na závěr bych Vám všem popřál příjemné prožití prázdnin a celého léta a zároveň Vás pozval na kulturní a sportovní akce, které jsou na tuto dobu naplánovány.

*Ing. Vladimír Martínek
starosta obce*

Z HISTORIE OBCE

Stavby obytných budov, jejich zařízení a způsob bydlení – pokračování

U komorové stěny bývala „lavka“ pro chvilkový odpočinek během dne nebo na ní sedávali letní dobou sousedé a sousedky u otevřených dveří při podvečerní siestě. Také prý na ní spával někdy voják v domě ubytovaný. Na zdi visíval nějaký svatý obrázek nebo častěji dřevěný kříž. Leckde visíval i dožínkový věnec.

Vzadu byly dveře na dvůr. Hned vedle nich, v koutě při dvorní a jizbové zdi bylo ústí pece a ohniště s potřebným náradím. Pec samotná však byla v jizbě. V ní se pekl chleba a velké koláče „vdolky“. Původně sloužily i k vyhřívání jizby v zimě. Ohniště bylo vedle ústí pece ve stejné výšce a na něm se všechno vařilo pod otevřeným komínem. Nejstarší komíny byly až do počátku 18. století většinou dřevěné, sbité z desek. Byly prý i pletené z proutí a umazané hlinou. Na spodu se velice rozšiřovaly. Jednou stranou seděly na dvorní zdi, druhou na jizbové, třetí stranou obyčejně na podezdívce, která zakrývala ohniště a jeho zařízení a činila z něho intimní kuchyňský kout (zárodek černé kuchyně). Čtvrtou stranou stál komín na trámu. Tato strana byla někdy také podezděna a opatřena dveřmi, takže vznikla malá místnůstka. Dveře musely být naproti pece a při pečení otevřené, aby se hospodyně dostala do pece s náradím, jehož násady byly asi 150 cm dlouhé. Byly to dvouhóhé vidly na přikládání dřeva i přistrkování a vytahování hrnců, „ohřeblo“ na shrabování žhavého uhlí a popela, „pometlo“ (koště) na umětání podlahy pece a lopata na „sázení“ i vysazování chleba nebo koláčů z pece. Univerzální nádobou byl „randlák“. Byla to litinová nádoba polokulového tvaru s držadlem na třech nožkách. Obyčejné hrnce a kastroly se přistrkovaly k ohni na „trojfus“ (třínožka). Podobný používají dosud někdy hospodyně při pečení koláčů v troubě.

Do komína ústily z pece odvodní kanálky kouře, zvané „sopóchy“. Ty se po vyhřátí pece při pečení chleba uzavíraly, aby teplo z pece neunikalo.

Černá kuchyňka zužovala však značně zadní část síně u vchodu na dvůr, právě tam, kde se nejvíce chodilo. Proto někteří překládali tuto kuchyňku již v 18. století na dvůr, úplně ji uzavřeli a přikryli „nádmětkem“ vzniklým prodloužením dvorové části střechy obytné budovy. Tím však pec v jizbě změnila svou polohu. Úhrnem lze říci, že síň byla za starých časů důležitou součástí obytné budovy. Sloužila k vaření i pečení, někdy tam jídávali za hrubým stolem pacholci, děvečky i nádeníci. Často byla i dočasným skladištěm třeba obilí přichystaného na prodej nebo do mlýna či k setí.

Naproti pece byly dveře do komory. Původně byla jen komora dolní. V ní býval asi 50 cm hluboký důlek na „zemáky“, který zaujímal asi jednu čtvrtinu komorové plochy. Také tam dávaly selky v letních měsících mléko a výrobky z něho. V komoře bývala truhla na mouku zvaná „móčnica“, truhla se šactvem služebné i lůžko, na němž spávala. Ze stropních trámů viselo dřevěné lešení zvané „šráčky“, na které se kladl čerstvě upečený chléb, aby se k němu nedostaly myši. Také tam bývala bečka s kysaným zelím a různé hospodářské náčiní a potřeby.

Z dolní komory vedly dřevěné schody na vrchní komoru, která byla nad dolní komorou a síní. Sloužila ponejvíce jako sýpka. Do obilí ukládala hospodyně vejce i ovoce. Na trámech visely šrutky uzeneho, polty špeku a v hliněných hrncích bývalo sádlo a vařené trnky.

Převzato z kroniky obce 1962

INFORMACE MÍSTNÍ KNIHOVNY

Měsíce květen a červen se nesly v duchu vzdělávání – uspořádali jsme projektové dny pro všechna oddělení mateřské školy a školní družiny.

Snažili jsme se, aby děti prožily zábavné dopoledne.

Připravili jsme hádanky, kvízy, komiksy, pro nejmenší děti nachystali omalovánky, předškoláci vyplňovali připravené pracovní listy. S potěšením musíme konstatovat, že jsou všichni velmi dobře připraveni na vstup do 1. třídy.

V neposlední řadě též děti zjistily, že se v knihovně dá s knihou nebo časopisem i příjemně relaxovat či plnit domácí úkoly.

Na závěr bych chtěla poděkovat panu starostovi a RO za schválený zvýšený příspěvek na nákup nových knih a též mé poděkování patří Městské knihovně v Přerově

– středisku v Předmostí, všem jeho pracovnícím za zpracování a výběr knih pro naši knihovnu, zejména paní Fikrové a Foltýnové. Budeme se těšit na Vaši návštěvu.

Hana Slabá, knihovnice

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ

V sobotu 15. května jsme po delší odmlce opět mohli přivítat nově narozené občanky naší obce. Stejně jako při podzimním vítání, tak i tentokrát to bylo za dodržení všech vládních nařízení. Příjemný rozdíl byl v tom, že přítomným rodičům a prarodičům zazpívaly děti ze základní školy. I když na nazkoušení nebylo z důvodu střídavé výuky moc času, byli jsme moc rádi, že paní učitelka Kalovská s dětmi krátké pásmo nacvičila.

Pozvánku obdrželo 8 rodičů, ale přivítali jsme pouze 6 dětí. Byl mezi nimi jeden chlapeček a 5 děvčátek.

Věříme, že si všechny rodiny vítání užily a mimo věcných darů si odnesly také hezkou vzpomínku.

Ing. Marta Ostrčilová

INFORMACE OBECNÍHO ÚŘADU

Vážení občané,

dovolujeme si Vás informovat o množství odpadu, který naše obec v roce 2020 vytrídila a předala k využití. V přehledu je uveden také objem finančních prostředků, které obec obdržela od Autorizované společnosti EKO-KOM, a.s.

Na příloženém Osvědčení jsou uvedeny výsledky, kterých jsme společně dosáhli, a tím přispěli ke zlepšení životního prostředí a snížení uhlíkové stopy.

	Tuny	Částka (Kč)
Rok 2020 celkem	108,45	290 104,00
1. čtvrtletí 2020	24,059	61 090,00
2. čtvrtletí 2020	28,955	84 083,00
3. čtvrtletí 2020	28,243	72 290,50
4. čtvrtletí 2020	27,190	72 640,50

Děkujeme Vám!

Hana Slabá

OSVĚDČENÍ O ÚSPOŘE EMISÍ

Obec Horní Moštěnice

Identifikační číslo:
00301264

Díky rozvoji a provozu systému tříděného sběru a recyklace využitelných složek komunálních odpadů, včetně obalových, jste ve spolupráci se společností EKO-KOM, a. s. přispěli ke zlepšení životního prostředí a snížení "uhlíkové stopy".

Úspora, kterou jste dosáhli představuje:

Emise CO₂ ekv.:
103,638 tun

Úspora energie:
2 629 629 MJ

Zbyněk Kozel
Ing. Zbyněk Kozel
generální ředitel EKO-KOM, a. s.
V Praze dne 1. 6. 2021

Vypočteno na základě studie Posouzení systému sběru a recyklace obalových odpadů z hlediska jejich vlivu na životní prostředí.

Jak jsme se v roce 2020 podíleli na ochraně životního prostředí?

Díky svým obyvatelům se Obec Horní Moštěnice může v roce 2020 pochlubit sběrem starého elektra určeného ke zpětnému odběru a recyklaci o hmotnosti 9,20 t. Na každého obyvatele tak připadá 5,42 kg vysloužilých spotřebičů. Byla tím uspořena spotřeba elektřiny a produkce skleníkových plynů, celosvětově omezena těžba ropy a železné rudy a recyklací se pokryla i část dodávek mědi nebo hliníku pro průmyslovou výrobu.

Konkrétní přínos obyvatel vyčísľuje Osvědčení o podílu na zlepšení životního prostředí, které na základě dosažených výsledků vystavil kolektivní systém pro sběr a recyklaci vysloužilých spotřebičů Elektrowin.

Vyplývá z něj, že díky obyvatelům došlo za rok 2020 k úspoře produkce CO₂ o 109,79 tun. Víte, kolik smrků pohltí stejné množství CO₂? 43 ks.

Nebylo nutné vytěžit 5 393,64 litrů ropy. Představte si, že z tohoto množství se pokryje spotřeba pohonných hmot aut např. na cestu z Prahy do Brna po dálnici D1, a to 202krát.

Došlo také k úspoře 55 523,25 kWh energie. Asi stejné množství, jako kdybychom spustili cyklus myčky nádobí 55524krát.

Podařilo se recyklovat 5 291,95 kg železa. Toto množství recyklovaného železa by bylo možné použít pro výrobu 217 ks nových praček, bez nutnosti těžby železné rudy.

Recyklací vysbíraných spotřebičů se podařilo získat 186,78 kg mědi, což by stačilo pro ražbu 33207 1€ mincí, nebo 230,74 kg hliníku, který by stačil na výrobu 15383 plechovek o objemu 0,33 l.

Hana Slabá

RADY ZAHRÁDKÁŘŮM

Hnojení a sucho

Vlivem změny klimatu narůstá teplota a mění se rozdělení dešťových srážek. Harmonická výživa rostlin může přispět k jejich vyšší odolnosti vůči řadě stresových faktorů, včetně sucha.

Vyšší teplota podporuje vyšší příjem živin z půdy a také zvyšuje ztráty dusíku z povrchově aplikovaných hnojiv (např. hnůj, močůvka a močovina). U těchto hnojiv je důležité jejich okamžité zapravení do půdy.

Vyšší koncentrace oxidu uhličitého ve vzduchu podporuje fotosyntézu u většiny rostlin, které mohou zvýšit objem biomasy až o 17 %. Využití živin je vždy limitováno dostatkem vody. Nedostatek srážek významně snižuje využití živin z hnojiv, zejména pevných. Kromě aplikace do půdy je v období sucha rovněž vhodné aplikovat živiny formou mimokořenové výživy a také hnojivou závlivkou.

Dále je třeba zvyšovat úrodnost půdy a zadržovat vodu v krajině, ideálně aplikací kompostu. Kompost je totiž nejlevnějším opatřením proti suchu. Proto je kompostování na zahrádce nejvýhodnější způsob zpracování bioodpadu. Ten se zpracuje přímo na místě a není nutná žádná další doprava. Zahrádkář získává pro svoji potřebu kvalitní organické hnojivo – kompost.

Kompost bychom měli aplikovat během vegetační doby, to znamená od jara až do pozdního léta. Od začátku zimy je použití méně vhodné. Zejména bychom v tomto období neměli hnojit většími dávkami, protože rostliny během zimy téměř nepřijímají živiny a tyto se mohou snadno vyplavovat.

Kompost bychom měli vždy jen rozhodit na povrch půdy nebo jej mělce zapravit do ornice. Hlubší zapravení do půdy, například rytím, nelze doporučit, protože minerální látky se rychleji vyplavují do spodiny a v půdě hrozí nebezpečí ložisek hniloby. To se vyskytuje zejména při použití čerstvého kompostu.

Také minerálním hnojením můžeme šetřit vodu. Odolnost rostlin vůči suchu lze zlepšit především optimálním zásobením draslíkem. Draslík zvyšuje napětí v rostlinných pletivech a tím snižuje výdej vody povrchem rostlin, to znamená ztrátu vody.

Již bez viditelných příznaků poznáme nedostatečné zásobení rostlin draslíkem tím, že za slunných, teplých a suchých dnů rychleji vadnou.

V období sucha se příznivě projeví také doplnění nedostatečné zásoby fosforu v půdě, čímž se na začátku vegetace zesiluje tvorba kořenů. Tak mohou rostliny dobře zásobené fosforem i v krátkém období vlhka po výsevu zakořenit tak hluboko, že ještě dosáhnou k vlhkým spodním vrstvám, a tak snadno překonat období sucha. Naproti tomu slabě vyvinuté

kořeny rostlin nedostatečně zásobených fosforem zůstávají ve zcela suché vrstvě půdy a následně dochází k silným poklesům výnosu.

Fosforem a draslíkem hnojíme jednorázově, nejlépe na podzim, neboť tyto živiny se nevyplavují z půdy. Na jaře hnojíme zejména lehké půdy v oblastech s velkými dešťovými srážkami. V této době dodáváme fosfor a draslík také ve vícesložkových hnojivech současně s dusíkem.

Hnojení dusíkem nelze provádět jednotně na celé ploše zahrádky. Rovněž je nutno věnovat pozornost také hnojení ovocných dřevin v trávníku, protože travní porost odčerpává v průběhu vegetace značné množství vody a živin. Hnojení na povrch travního porostu je málo účinné, proto používáme k rychlému odstranění nedostatku živin hloubkové hnojení a mimokořenovou výživu. Při hloubkovém hnojení zapravujeme roztoky hnojiv do hloubky asi 40 cm. Hnojit můžeme v době vegetačního klidu, ale nejvhodnější termín je jaro. Rýčem uděláme díry do půdy u větších stromů ve dvou kruzích. Jeden ve vzdálenosti 1 m od kmene, druhý pod okrajem koruny. Do každé díry nalejeme asi 1 – 2 litry hnojiva.

K přípravě roztoků použijeme z dusíkatých hnojiv síran amonný, močovinu nebo DAM 390 a z draselných hnojiv draselnou sůl nebo síran draselný. Použít můžeme také vícesložková hnojiva. Všechna tato hnojiva se dobře rozpouštějí ve vodě. Hnojit do děr bychom měli, když je půda vlhká, nikdy ne za sucha.

V posledních letech se setkáváme s nedostatkem vápníku v rostlinách. Při jeho nedostatku musíme rozlišovat mezi nedostatkem v rostlinách a nedostatkem v půdě. Nedostatek v půdě vede k okyselení půdy a tím ke komplexu příčin, které mohou negativně ovlivnit růst rostlin.

U zahradních rostlin pozorujeme nedostatek vápníku vyvolaný suchem a přehnojením dusíkem a draslíkem, což vede k poruchám přenosu vápníku v rostlině. Nedostatek vápníku v rostlinách lze do značné míry omezit, jestliže k přihnojování dusíkem používáme ledek vápenatý.

Odrůdy jablek náchylné na hořkou skvrnitost ošetřujeme zpravidla od počátku července. Postřiky opakujeme 3krát až 6 krát v intervalu 10 – 14 dní a používáme přípravky na bázi chloridu vápenatého.

Od počátku intenzivního růstu rajčat a paprik lze dodávat vápník zálivkou do půdy Kristalonem rajče a paprika podle návodu.

Nedostatek vápníku v rostlinách nebo výskyt mechu v trávníku není spolehlivým ukazatelem potřeby vápnění. Rozhodnutí, zda vápnit a jakou použít dávku, by mělo vycházet pouze z výsledku rozboru půdy.

Je třeba ještě připomenout, že kompost je nejkvalitnějším organickým hnojivem a měl by být hlavním zdrojem živin pro rostliny v zahrádce. Je také nezbytný pro zvyšování úrodnosti půdy a zejména zadržování vody v ní. Minerální hnojiva bychom měli používat jako doplněk výživy rostlin při jejich nedostatku u rostlin hlavně ve formě mimokořenové výživy.

Rukověť zahrádkáře

DĚNÍ V ZÁKLADNÍ A MATEŘSKÉ ŠKOLE HORNÍ MOŠTĚNICE

Vážení občané,

jsem nesmírně rád, že situace v zemi se postupně normalizuje, a chci věřit slibům politiků, že bez ohledu na epidemiologickou situaci podzimní uzavírání škol nehrozí.

Myslím, že v předchozích příspěvcích jsem se k distanční výuce vyjadřoval dostatečně, takže pouze nemnoho, snad již závěrečných, poznámek:

- škola setrvala u antigenních testů jednak z důvodu nulového záchyty onemocnění, jednak z důvodu podstatně operativnějšího vyhodnocování
- zrušení povinnosti ochrany dýchacích cest samozřejmě vítáme, tomuto nařízení vzhledem k pravidelnému testování všech zaměstnanců i žáků jsem opravdu neporozuměl
- doposud nemám žádné signály, a jsem tomu rád, že by adaptační období po obnovení prezenční výuky bylo provázeno většími problémy, i když věřím, že srážka s realitou je pro některé žáky poměrně bolestná
- naopak nejsem rád, že mé obavy vzhledem k intenzitě studijního úsilí závěrečného ročníku ve směru k přijímacímu řízení byly naplněny
- v každém případě je pro mě i mé kolegy cenná zpětná vazba. S tím cílem Mgr. Mraznicová vytvořila žákovský dotazník hodnotící různé aspekty distanční výuky. S jeho výsledky Vás seznamuji níže. Podobný dotazník zkoumající názory zákonných zástupců byl distribuován v posledních dnech. Za práci s jeho vyplněním Vám zdvořile děkuji.
- trošku mě zamrzely výzvy některých zákonných zástupců k „rebelii“ (citát), ve věci nošení roušek či testování žáků. Opakovaně upozorňuji, že ředitel každé školy je subalterní, více úředník než učitel, a nerespektování příkazů nadřízených orgánů, ať již MŠMT nebo ČŠI, jsou důvodem k jeho odvolání z funkce.

V každém případě distanční výuka byla jistou zkušeností a na vyhodnocení všech jejích dopadů je ještě příliš brzy.

K věcem příjemnějším.

Po dohodě s OÚ Horní Moštěnice a za finanční participace SRPŠ škola pořádá příměstský tábor. Drobné prodlení bylo způsobeno slibem, pohříchu nenaplněným, že naše škola dosáhne na dotace na tzv. doučovací kempy z prostředků MŠMT.

Rovněž ve spolupráci s OÚ je v plánu – konečně - zpřístupnit víceúčelový sportovní areál širší sportovní veřejnosti. Plánuji zavedení elektronického objednávkového systému, a pokud se osvědčí, stejným způsobem bude možno objednat i badminton ve školní tělocvičně.

V personálních otázkách došlo k dvěma změnám na pozicích nepedagogických, ale

velmi důležitých.

Po téměř 16 letech opustil pozici školníka p. Milan Koníček a na jeho místo nastoupil rovněž Milan, ale Klimecký. Plných 32 let pak odpracovala v naší škole p. Spáčilová. Oběma bývalým zaměstnancům děkují za odvedenou práci a přeji jim hodně zdraví do dalších let.

O dalších, zatím pouze plánovaných personálních změnách, Vás budu informovat v dalším čísle Zpravodaje.

V příštím školním roce bude otevřena jedna první třída se sympatickým počtem 20 žáků, třídní učitelkou bude zkušená Mgr. Eva Skřehotová.

Správní řízení ve věci přestupů do budoucích šestých tříd dosud nebylo uzavřeno.

Naopak zápis do MŠ byl uzavřen a zařízení je naplněno do výše kapacity, totéž platí i pro Mikrojesle.

Závěrem mi dovoluji Vám všem popřát krásné léto, příjemně strávenou dovolenou a těším se na viděnou snad již ve standardním školním roce 2021/2022.

*Mgr. Libor Kubík
ředitel ZŠ a MŠ Horní Moštěnice*

AKCE ZŠ V BŘEZNU AŽ ČERVNU 2021

24. 2. a 9. 3. 2021 Jaderná elektrárna Dukovany – exkurze

Jelikož tato doba nepřeje exkurzím, kterých bychom se mohli účastnit prezenčně, tak nás nabídka online exkurze velmi zaujala a rozhodli jsme se ji dětem domluvit jako příjemné osvěžení občas trochu monotónních online hodin.

Tato exkurze se konala v rámci předmětu Člověk a jeho svět a účastnili se jí žáci čtvrté a páté třídy. Každý ročník měl pak samostatný termín konání tak, aby nám nezlobilo připojení k internetu a žáci tak měli větší možnost zapojit se do výkladu paní průvodkyně.

Nejprve se připojila externistka paní průvodkyně z elektrárny. Na úvod se nám představila a obecně řekla, čemu se budeme věnovat v rámci této exkurze. Poté dětem vysvětlila jednoduchá pravidla, kdy po nich chtěla, aby nebyly jen pasivními příjemci, ale volně vstupovaly do jejího výkladu a byly aktivní.

A co jsme se dozvěděli? Nejprve to byly informace o elektrické energii (např. kolik druhů zvířat produkuje elektrickou energii...) a postupně i konkrétnější okruhy:

Ze kterých zemí elektrická energie putuje k nám, a naopak kam putuje elektrická energie od nás.

Typy elektráren, které se v ČR nacházejí

Jak tyto jednotlivé elektrárny vypadají

Jaké jsou jejich výhody či nevýhody

Jak rychle se zvládnou naplno rozjet

Jaderná elektrárna Dukovany

Výhody a nevýhody jaderných elektráren

Stručná historie Dukovan

Části elektrárny – foto exteriéru

Vnitřní prostory – foto interiéru, fungování elektrárny

Poté proběhla soutěž o tři menší ceny. Na závěr pak měli žáci asi 10 minut prostor pro dotazy, který zejména pátáci aktivně využili.

Tato online exkurze žáky velice zaujala, dané téma pro ně bylo příjemným zpestřením již klasického online vyučování.

19. 3. 2021 Matematický klokan

V pátek 19. 3. 2021 se žáci 5. – 9. ročníku naší školy zapojili do mezinárodní soutěže Matematický klokan 2021. Soutěžilo se ve třech kategoriích. V kategorii Klokánek se zúčastnilo 15 žáků 5. ročníku. Nejvíce bodů získala žákyně V. A Lucie Danišová. V kategorii Benjámín se zúčastnilo 10 žáků 6. a 7. ročníku. Nejvíce bodů získal žák VII. B Jindřich Kundera. V kategorii Kadet se zúčastnily 2 žákyně 8. a 9. ročníku. Nejvíce bodů získala žákyně VIII. A Aneta Andělová.

21. 4. 2021 Soutěž Naší přírodou – finálové kolo

21. 4. 2021 se uskutečnilo finále přírodovědné soutěže Naší přírodou. Po kvalifikačním kole postoupilo do finále 5 žáků. I finálové kolo se uskutečnilo online přes platformu MS Teams. Žáci odpovídali na záložné otázky, poznávali živočichy a rostliny ve zvolené oblasti.

Výsledky:

3. místo – Vojtěch Neuberger, Michaela Mišová, Izabela Walterová

4. místo – Jiří Hrabovský

5. místo – Lukáš Novák

Vojta, Míša a Iza dostali kromě diplomů i věcné dárky, které si vyzvedli ve Středisku volného času ATLAS a BIOS Přerov.

Pro všechny finalisty bude uspořádána přírodovědná exkurze do NPR Mionší.

22. 4. 2021 Den Země u Veverek

Ve čtvrtek 22. 4. 2021 jsme slavili svátek Země a při této příležitosti proběhly v družině Veverek aktivity zaměřené na toto téma. Děti si upevnily znalosti týkající se třídění odpadu, ochrany životního prostředí, ale i poznávání jarních květin a

přírody kolem nás. Zamyslely se nad tím, jak by samy mohly přispět k ochraně přírody či recyklaci odpadu. Společně vytvořily z PET vršků velké sluníčko, které je pro nás zdrojem pozitivní energie a dobré nálady.

28. 4. 2021 Jarní závody – Sovičky

Ve středu 28. dubna jsme si uspořádali ve ŠD u Soviček na našem krásném hřišti Jarní závody. Počasí nám přálo a chuť sportovat nám také nechyběla. Závodili jsme v několika sportovních disciplínách – slalomu, překážkovém běhu, ve sprintu na 50 m, běhu na 500 m, ve skocích v pytli a skocích po jedné noze. Všichni jsme se snažili vydat ze sebe co nejlepší výkon, vzájemně jsme si fandili a soutěžili podle pravidel fair play. Brzy při dalším sportování nazdar!

28. 4. 2021 Návštěva knihovny – Projektové odpoledne se Smajlíky

28. 4. jsme navštívili s dětmi z oddělení Smajlíků místní knihovnu. Povídali jsme si s paní knihovnicí Hanou Slabou o knihovně, co v ní najdeme a jak se v ní chovat. Dozvěděli jsme se, jak se zaregistrovat a naučili jsme se orientovat mezi poličkami plnými knih. Zopakovali jsme si abecedu, vymýšleli jsme pohádkové postavy na dané písmeno, hledali v policích knihy od určitých autorů. Zjistili jsme, že v knihovně se dá s knihou nebo časopisem příjemně relaxovat, a dokonce si plnit i domácí úkoly. Poté jsme si knížky mohli sami prohlížet.

V knihovně se nám moc líbilo a těšíme se na další návštěvu.

29. 4. 2021 Čarodějnické odpoledne

Přiblížil se čas sletu čarodějnic a my jsme si také ve čtvrtek 29. dubna ve školní družině u Veverek užili naše malé čarodějnické odpoledne. Všichni jsme si dopředu vyrobili krásnou čarodějnickou masku a některé čarodějnice se k tomu i náležitě vystrojily. Nejdříve nás čekala úniková hra „Lektvar zmenšovák“, po jejím rozluštění jsme si konečně mohli užít i zábavných soutěží venku. Vyzkoušeli jsme si létání na koštěti, chůzi na chůdách, skákání v pytli, hod šiškou na cíl a přeskok přes nehořící ohně. Na závěr jsme se občerstvili kouzelným lektvarem a byli odměněni

čarodějnickým lízátkem.

5. 5. 2021 Návštěva knihovny – Projektové odpoledne s Veverkami

Ve středu 5. května se školní družina Veverek vypravila do místní knihovny. Paní knihovnice nás seznámila s blížícím se svátkem matek. Pověděli jsme si o historii, kdy se tento svátek slaví v jiných zemích a kdo stál za propagací svátku matek u nás. Uvědomili jsme si, jak jsou pro nás maminky důležité, a zamysleli jsme se nad tím, co vše pro nás dělají.

Vzhledem k pandemii jsme knihovnu dlouho nenavštívili, a asi proto jsme se do připravených knih – komiksů, příběhů, pohádkových knih – se zaujetím tak začeti, že se z nás rázem stal čtenářský kroužek.

Na závěr jsme si prohlédli vyřazené knihy, a dokonce si někteří z nás odnesli úlovek (knihu) do své knihovny.

12. 5. 2021 Návštěva knihovny – Projektové odpoledne se Sovičkami

Ve středu 12. května jsme navštívili místní knihovnu, kde na nás již čekala paní knihovnice Hana Slabá, která nám nachystala k prohlédnutí nové knihy. Nejvíce nás zaujaly komiksy. Tématem naší návštěvy byl spisovatel Václav Čtvrtek a jeho kouzelné pohádkové příběhy o víle Amálce, loupežníku Rumcajsovi, Mance a Cipískovi, o Makové panence a motýlu Emanuelovi, pohádky z pařezové chaloupky a mnoho dalších. Kromě toho jsme si ověřili naše znalosti v pohádkovém kvízu, procvičili jsme si slovní druhy, hádali jsme názvy pohádek z přečtených úryvků a soutěžili jsme ve dvojicích, kdo napíše více pohádkových postav z večerníčků. Naše nejoblíbenější postavičky jsme se pokusili druhý den v družině namalovat a z našich obrázků jsme si udělali krásnou výstavku.

13. 5. 2021 Sportovní odpoledne – Veverky

Ve čtvrtek 13. května jsme si v družině trošku zaspotovali. Rozdělili jsme se do dvou družstev a změřili jsme síly v překážkové dráze, házení kruhu na hůl, nošení balónků na raketě, slalomu s florbalovou hokejkou a protahování se kruhy. Ke sportování nám krásně hrálo sluníčko, a tak jsme si užili krásné odpoledne plné pohybu.

26. 5. 2021 - Jarní stezka přírodou – Smajlíci

Jaro je tady a láká k hezkým procházkám. A protože jsme si chtěli s dětmi z ŠD Smajlíci vyjít do přírody a něco zajímavého vidět a podniknout, vydali jsme se ve středu 26. května na Jarní stezku přírodou – Barevné putování s jehňátkem, kte-

rá se nachází právě v obci Horní Moštěnice. Stezku připravil spolek Aktivitka, jeho zakladatelkami jsou Petra Vejrostová a Iveta Adamová. Od naší školy jsme se vydali směrem na Švédské šance po barevné trase plné zábavných úkolů a příběhů. Za splnění úkolů jsme si zapisovali písmenka do tajenky. Celková délka trasy byla cca 3 km. Po celou dobu nám svítilo sluníčko, všichni jsme se hezky vyvětrali a užili si spoustu zábavy. Každý účastník obdržel diplom za absolvování stezky.

Tímto děkujeme i děvčatům Petře a Ivetě za bezvadný nápad a realizaci a budeme se těšit někdy příště.

27. 5. 2021 Vyhlášení výsledků soutěže Lese- und Dramawettbewerb

Soutěž Lese-Wettbewerb und Drama-Wettbewerb 2021 pořádá metodické centrum Pro Lingua při Ústavu cizích jazyků Slezské univerzity v Opavě – tentokrát distančně, a proto jsme se soutěže mohli zúčastnit i my ze střední Moravy. Úkolem bylo zaslat videopříspěvek s namluveným textem či dramati- zací. Do soutěže se přihlásila žákyně IX. A Nela Nevřalová, která si z nabízených textů vybrala báseň Bernda Lugharda Gedichtbehandlung. Pilně trénovala výslovnost, plynulost, tempo, důrazy a přídechy. Důležitý byl ovšem i přednes, kvůli němuž bylo nutno text zcela pochopit a zprostředkovat posluchačům náladu i obsah. Nela tak bojovala s novými slovíčky i novou gramatikou a snaha se jí vyplatila, neboť obsadila bronzovou příčku ve své kategorii pro základní školy.

27. 5. si Nela mohla osobně převzít diplom i ceny v Opavě. Přejeme jí další úspěchy a zdokonalování se v německém jazyce, neboť kolik umíš jazyků, tolikrát jsi člověkem.

Milí spoluobčané,

rádi bychom Vám přiblížili, jak probíhala edukace dětí v naší MŠ v této nepříznivé době, která zasáhla všechny vzdělávací instituce, naši MŠ nevyjímaje. Kvůli vážné situaci jsme byli donuceni uzavřít všechna naše oddělení na dobu nařízenou vládou.

V době uzavření našich tříd probíhalo vzdělávání dětí distančním off-line způsobem (každá třída ho měla trochu odlišný). Rodičům jsme nejčastěji přes e-mail (případně telefonicky, či osobně) zasílali „domácí úkoly“ pro děti a předávali rady, jak doma své ratolesti zabavit – odkazy s nápady na rozvoj jemné i hrubé motoriky. Pro odlehčení situace byly rodičům občasné zasílány archivní fotky z našich školkových akcí.

Zpětná vazba rodičů nás velmi potěšila, a to hlavně formou fotek dětí od rodičů z jejich domácího tvoření, procházek po okolí aj. Je však nutno podotknout, že ne všichni rodiče s námi komunikovali, což nás velmi mrzelo. Někteří rodiče nám kladli dotazy a dožadovali se rad ohledně výchovy a problematického chování jejich dětí, na což jsme se snažili reagovat efektivními radami.

V době od 12. dubna 2021 se otevřely dveře MŠ pro předškolní děti, které měly na rozdíl od těch mladších povinnou účast, protože se už pečlivě připravovaly na nástup do školy. Chození do školky ale nebylo tak jednoduché, jak by se mohlo zdát, protože se děti musely 2x týdně podrobovat testování v prostorách budovy. Povinného vzdělávání předškoláků se mimořádně zúčastňovaly i děti rodičů s krizovým povoláním.

Slunce nám vysvitlo právě 10. května, kdy MŠMT konečně povolilo otevření všech vzdělávacích institucí, včetně té naší. Dostalo se nám pár výhod oproti dětem v ZŠ, a to nenošení roušek a nepovinnost testování.

Dlouhodobější nepřítomnost ve školce se na dětech sice trochu projevila, ale společně jsme zapracovali na návratu do zaběhlých kolejí.

V projektových dnech (probíhajících v květnu a v červnu) jsme se věnovali různým činnostem, jako například návštěvě obecní knihovny, tvorbě vlastních odznaků (tzv. butonů) a pískových obrázků, pohybovým cvičením zaměřeným

na zdravá záda a nechyběla ani prohlídka Zoo Lešné ve Zlíně. Koncem června jsme se zúčastnili 2 divadelních představení: Krtek a rytíř, Kamarádi.

Každá třída se s proběhlým školním rokem rozloučila svou odpolední venkovní akcí, kde se sešli rodiče s dětmi, aby si společně zasoutěžili a užili krásného odpoledne.

Koncem tohoto článku bychom rádi dodali, že fungování a správa MŠ byly oříškem nejen pro rodiče, ale i pro nás učitelky. Pro všechny to byla nová situace, a tak jsme se my, rodiče i děti učili přizpůsobovat všemu novému, co tato doba vyžadovala.

za MŠ Vladimíra Uhliřová

Budoucí prvňáčci

ZA MGR. ROBERTEM KVAPILEM - VZPOMÍNKA POHRŘICHU

OSOBNÍ

Roberta jsem znal desítky let. V mládí jako aktivního zlínského hokejistu, později fotbalistu.

Po několika úrazech se jeho sportovní aktivita omezila na výuku lyžování, kdy absolvoval desítky výcvikových dnů v lyžařské škole i na lyžařských kurzech na Bačkárcce s naší školou.

Mnoho večerů jsme proseděli. Robert určitě nebyl entertainer, pokud však něco řekl, mělo to svou váhu.

Vzácné byly okamžiky, kdy se rozpovídal o zážitcích z vojenských misí, kterých několik absolvoval.

Jeho druhou vášní byla četba – četl stále a prakticky vše.

Ne všichni vědí, že se podrobně zajímal o český jazyk, a to i o jeho okrajovější disciplíny, jako je sémantika či onomastika.

Nebylo mu přáno dokončit studia trenéra II. třídy volejbalu a ani zahájit studium českého jazyka na vysoké škole, jak plánoval.

Robert, 24. 3. 2021, na komplikace vyvolané onemocněním Covid-19 zemřel. Čest jeho památce.

L. K.

VZPOMÍNKY NA NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ SPORT V HORNÍ MOŠTĚNICI

- POKRAČOVÁNÍ

V minulém zpravodaji jsem skončil rokem 1959, kdy se družstvo mužů Horní Moštěnice stalo krajskými přeborníky a postoupili do tehdejší „Moravské divize“. Na podzim v roce 1960 už hráli druhou ligu v obvyklé sestavě: brankář – Milan Nevrla, obrana – Antonín Dorazil, Vlastimil Frieber, Oldřich Burdík, Josef Kvasnica, útok – Josef Suchyňa, Ladislav Tesař, František Fešar, Jaroslav Vašek, Josef Janů.

Kromě mistrovských utkání v soutěžích krajského přeboru odehráli muži i mnoho turnajů, které pořádaly jednotlivé tělovýchovné jednoty po celé Moravě i Čechách. Z těch nejvýznamnějších to byl Opletalův memoriál v Litovli, turnaj O štít únorového vítězství v Olomouci, turnaj O pohár Českomoravské vysočiny ve Velkém Meziříčí, kde muži Horní Moštěnice slavili velký úspěch. Ve finálovém zápase porazili prvoligovou Jihlavu a získali krásný pohár, který byl při návratu domů ve vlaku natolik poškozen rozdováděnými hráči, že musel být později v Meoptě Přerov opraven. Zpáteční cesta vlakem se samozřejmě neobešla bez vítězných chorálů a písní na nádražích v Olomouci a Přerově, které provázely velké ovace spolucestujících. Vedoucí družstva Jaroslav Šimorda spolu s Janem Škrabalou dorazili do hospody „U Kapličky“ dřívě, cestovali samostatně na motorce. V tehdejší „klubu házenkářů“ bylo proto již vše nachystáno na návrat zbytku rozjařených hráčů. Povinností tehdejšího předsedy Miroslava Příkryla mimo jiné bylo vždy vítězný pohár naplnit patřičným mokem, aby se mohlo pokračovat v bujarých oslavách do pozdních hodin.

Po okrese a blízkém okolí se na zápasy tehdy zásadně jezdilo na kolech a nikdy se nesmělo opomenout posilnit se kyselkou u tak zvané „Čubriný“ na konci obce směrem na Přerov.

V tomto období se již ale začíná projevovat nedostatek obětavých funkcionářů a k jednotlivým družstvům není prakticky žádné další zázemí. Družstvo, které vybojovalo druhou ligu, se postupně měnilo – odchody na vojnu, ukončení činnosti, přestupy hráčů, a nové tváře však již bývalou kvalitu nikdy nenahradily. V následujícím roce družstvo vypadlo z druhé ligy. V družstvu se vystřídala řada hráčů, až nakonec byla sestava v tomto složení: brankář - Josef Janda, Josef Doležel, obrana – Jiří Kaďorek, Miroslav Kopeček, Jiří Diatka, Jiří Matlocha, Václav Otáhal, útok – František Fešar, Miroslav Foukal, Jaromír Pala, Rudolf Herman, Josef Zatloukal, Ladislav Petřík.

V této době hrálo družstvo dorostenců krajský přebor s dobrými výsledky a zájem mladých byl tak velký, že bylo vytvořeno i druhé družstvo a družstvo žáků.

Hřiště „U Kyselky“ nespĺňovalo již požadované parametry a nebylo vhodné, a tak úsilím několika hráčů bylo započato s výstavbou nového hřiště za sokolovnou (dnes areál prodejny KOOP). S nadšením byly odpracovány stovky brigádnických hodin a během roku se podařilo zbudovat pěkný sportovní areál. Rozhodující měrou se o nové hřiště zasloužil Josef Zatloukal, František Fešar a zeď stavěl Zdeněk Friebr. Po dobu, kdy nebylo vlastní hřiště, cestovalo družstvo po hřištích soupeřů. Po dokončení a otevření nového hřiště byl zájem občanů o každé utkání obrovský. Střelecky se dařilo útoku ve složení: Miroslav Foukal, František Fešar, Jaromír Pala.

Po dobu téměř deseti let byl vedoucím a kapitánem František Fešar. Svátkem pro českou házenou v Horní Moštěnici se stalo přátelské utkání s účastníkem 1. ligy - Humpolcem. Toto mužstvo bylo známé svojí osobní obranou po celém hřišti. I když zápas vyhráli, bylo to utkání pohledné a vyrovnané. Za zmínku stojí, že utkání sledovalo téměř 300 diváků.

Postupem času dochází k obměně hráčského kádrů, ale družstvo pokračuje a jeho ústřední postavou se stává útočník Rostislav Krejčířík. Po několika sezónách na novém hřišti přichází rozhodnutí vedení obce o vybudování nového obchodního centra na půdě hřiště pro házenou.

Galerie nejúspěšnějších hráčů české házené v Horní Moštěnici: Josef Suchyňa 12. 1. 1936 – 21. 11. 1998

Příkladný, svědomitý a pracovitý hráč, který právem patří mezi hvězdy české házené s dosahem po celé Moravě a Čechách. Byl tahounem mužstva a nejlepším střelcem po desítku sezón. Hrál

několikrát za výběr Moravy proti Čechám. Právem mu patří výsadní postavení hráče číslo jedna.

Josef Janda 25. 11. 1947 – 1. 3. 2004

Brankář mimořádné úrovně s výjimečným postřehem a mimořádným zapálením pro hru. Po několika sezónách v družstvu Horní Moštěnice přestoupil do Sokola Žeravice. S tímto družstvem získal celkem 12 titulů Mistra republiky v české házené. V roce 1989 mu byl udělen titul Mistr sportu.

Ladislav Tesař 20. 12. 1938

Skvělý útočník, jehož hbitost dělala bránícím hráčům velké problémy. Jeho kamarádké pouto se promítalo do soudržnosti celého mužstva. Po odchodu na vojnu do Kroměříže, v roce 1959, hrál za družstvo Tatran Holešov první ligu české házené a stal se mistrem republiky v české házené.

Miroslav Foukal 15. 9. 1943 – 1. 6. 2007

V ý b o r n ý útočník, který začínal v družstvu házené v Horní

Moštěnici, později přestoupil a hrál za prvoligový tým Sokol Rokytnice. Byl výborným kamarádem a společníkem. Ke konci hráčské kariéry se vrátil zpět do mateřského oddílu.

Ing. František Fešar 25. 12. 1940 – 1. 8. 2019

O b ě t a v ý hráč, výborný útočník a p ř e d e v š í m organizátor hry. Téměř deset let byl

kapitánem a vedoucím družstva české házené v Horní Moštěnici. Měl výrazný podíl na výstavbě hřiště za sokolovnu. V letech 1960-1961 hrál za Duklu Hranice druhou ligu české házené.

Česká házená v Horní Moštěnici od svého založení v roce 1931 až do ukončení činnosti v roce 1992 dávala po šest desetiletí radost stovkám hráčů a hráček a měla vliv na jejich další sportovní a osobní život. Byla základnou pro jejich fyzický růst a přičinila se o společenský život v obci. Je jen škoda, že tento ryze amatérský sport v obci nenávratně zanikl a postupně mizí i z mapy České republiky. *Pokračování - „Postupný zánik české házené v Horní Moštěnici“ - v příštím vydání zpravodaje.*

*Ing. Vladimír Martínek
starosta obce*

ZE ŽIVOTA ZO ČZS HORNÍ MOŠTĚNICE

Protože už před rokem naši činnost zastavil Covid 19, chceme Vám tímto příspěvkem na pokračování přiblížit brožuru k 50. výročí založení ZO v naší obci, které jsme oslavili jen vydáním této brožury. Jinak nic nebylo povoleno. V knize bylo čerpáno z kroniky naší organizace od jejího založení. Něco na úvod o zahrádkaření. Viz níže úryvky z brožury:

Zahrádkaření jako lidská činnost má hluboké kořeny. Ani si neuvědomujeme, že pramení z dob, kdy jsme začali s pěstováním rostlin. Již tehdy nám zdravé porosty, plné záhony a rozkvetlé stromy činily potěšení, naznačovaly totiž bohatou úrodu a tím větší šanci na přežití. Dnes již nám, zahrádkářům, o přežití nejde, ale radost ze zahrady zůstává.

Český zahrádkářský svaz byl založen v Praze v roce 1957 jako zájmová organizace, sdružující všechny příznivce zahrádek, milovníky ovoce, zeleniny a pěstitele krásných květin. Sdružuje téměř 140 000 členů z celé České republiky v 2500 základních a 17 specializovaných organizacích.

ČZS je plně demokratický, nepolitický, zájmový spolek, který vznikl v roce 1957 jako sdružení, ale jeho historie ve své pěstitelské podstatě sahá téměř do doby Karla IV. Již od 16. století evidujeme první písemné záznamy o pěstitelství a vzniku zahrádek na okrajích měst. Český zahrádkářský svaz pomáhá svým členům s problémy vznikajícími v souvislosti se zahrádkářskou činností, ať se jedná o pěstitelskou, právní nebo finanční pomoc, a má k těmto účelům své odborné poradny. Vede členy k zájmovému využití volného času a velký důraz klade i na sociální využívání zahrádek a na výchovu mladé generace ve vztahu k přírodě. K zabezpečení této činnosti využívá mimo jiné i své odborné komise.

K přátelskému soužití zahrádkářů neodlučitelně patří jejich společenská zařízení, ať se jedná o klubovny, moštárny, palírny, sušárny. K zajišťování zahrádkářských potřeb jim slouží i zahrádkářské prodejny.

Pro zvyšování odborné úrovně všech členů zajišťuje svaz odbornou výchovu na všech stupních své organizační struktury. Ke vzdělávání členů v základních organizacích využívá své odborné instruktory, kteří své vzdělání získávají při odborných svazových školení a jsou převážně i absolventy ústřední zahrádkářské akademie.

Svaz pravidelně vydává nejen pro své členy, ale i pro širokou veřejnost odborné příručky „Rukověť zahrádkáře“. S aktuálním děním seznamuje ve svém časopisu Zahrádkář. Každoročně vydává odborně-výchovné a propagační materiály pro děti.

Ukážkou velmi dobrých pěstitelských výsledků zahrádkářů jsou celostátní i regionální zahrádkářské výstavy. Svaz se také pravidelně účastní mnoha profesionálních celostátních zahradnických a zemědělských výstav.

ČZS má pevnou organizační strukturu. Skládá se z jednotlivých základních organizací, které jsou regionálně sdruženy do územních sdružení. Zvláštností jsou specializované organizace, které mají svou členskou základnu rozptýlenou po republice.

na údržbě zeleně a výpomoci při budování obce. Pár let se konala soutěž o nejkrásněji vyzdobenou ulici a předzahrádku. ZO zajišťovala v obci výkup ovoce a moštárnu, nákup ovocných stromů, keřů, hnojiv, brambor. Ve výkupně se postupně vystřídal několik členů, Bedřiška Chrastinová, Miloš Běhal, Břetislav Matlocha, Vlasta Fikrová, Ludmila Nevěřilová, Antonín Mráček, František Janda. Moštárna v obci fungovala od roku 1986 do 1991 pod vedením Vladimíra Bukvy.

Práce ve výboru a různých funkcích byla a je čestná, to znamená dobrovolná, bez odměny. Výbor ČZS i vyšší orgány si práce těchto členů váží a při různých příležitostech jim předávají čestná uznání a diplomy. Za celou dobu fungování ZO bylo uděleno několik medailí a uznání jak ZO, tak i jednotlivým členům.

Čestné uznání pro ZO ČZS Horní Moštěnice:

Zápis z kroniky r. 1990 – 20. výročí založení ZO

*10 ČZS v Praze udělil Bohumila Kováčkovi
oprávněnou W. stupně za zásluhy o rozvoj
a za zásluhy o rozvoj zahrádkářství.
11 ČZS v Praze udělil čestná uznání: M. K. Kord-
kovi, J. B. Čížkovi, O. Hrabkovi, B. Chrástovi,
J. Šachřetovi, M. Běhalovi, K. Lukovi, J. P.
Mingroví, M. Kacelkovi, J. Popiřilovi, J. Bráz-
dovi.
20 ČZS udělila čestná uznání: L. Běhalovi,
O. Barboňkovi, R. Barlikovi, J. Klobčkoví, J. Ko-
lubaovi, M. Rychářovi, M. Píckiglovi, J. Salá-
loví, A. Saláškovi, J. Vachovi, W. Šaňáloví,
M. Koberloví, M. Studýnkovi, O. Havlíčkovi,
J. Konešovi, L. Běhalovi, Z. Jarošovi, J.
Jandovi, Fr. Jandovi, J. Kluděkovi.*

Předání čestného uznání Zasloužilý zahrádkář r. 2000

Čestná uznání pro členy ZO Horní Moštěnice:

Ocenění od Republikové rady ČZS r. 2016

Ocenění od Republikové rady ČZS r. 2019

V roce 2017 byli na výroční členské schůzi oceněni za dlouholetou činnost ve výboru ZO ČZS př. Květoslava Lakomá, př. Jaroslav Janda a př. Miroslav Bernát.

Tímto se s vámi loučím a sledujte v příštím čísle Moštěnského Zpravodaje naše pokračování.

Ilona Jančíková

ZO ČZS Horní Moštěnice vyhlašuje pro děti a mládež
II. ročník fotosoutěže na téma
Život s rostlinami

- ✓ Fotosoutěž je určena pro žáky ZŠ a MŠ v Horní Moštěnici, pro děti a mládež bydlící v H. Moštěnici a je vyhlašována ve dvou věkových kategoriích: do 13 let a 13-18 let.
- ✓ Soutěž je zaměřena na krásu přírody okolo nás.
- ✓ Soutěžící mohou do 10. 9. 2021 poslat max. 3 autorské fotografie na fotosoutez@zahradkarimostnice.cz
- ✓ Velikost fotografií 0,6 - 3 MB, jeden e-mail max. 10 MB.
- ✓ Fotografie budou průběžně publikovány na webu ZO ČZS, www.zahradkarimostnice.cz, kategorie „FOTOSOUTĚŽ 2021“.
- ✓ Vyhášení soutěže proběhne v rámci tradiční zahradkářské výstavy v KD H. Moštěnice. Pět nejlepších fotografií v každé kategorii bude odměněno hodnotnými cenami.

Detailní pravidla soutěže, technická požadavky na fotografie, soutěhy a GDPR a další informace na www.zahradkarimostnice.cz

ZO ČZS Horní Moštěnice vyhlašuje pro děti a mládež
I. ročník výtvarné soutěže na téma
Ovoce plné vitamínů

- ✓ Výtvarná soutěž je určena pro žáky ZŠ a MŠ v Horní Moštěnici.
- ✓ Soutěž je vyhlašována ve 3 věkových kategoriích - MŠ, 1.st. a 2.st. ZŠ.
- ✓ Soutěžící mohou své autorské malby/kresby předávat v ZŠ do 10. 9. 2021.
- ✓ Každý soutěžící může přiláskat max. 2 výtvarné práce ve formátu A4 nebo A3 s označením názvu školky, jména autora a třídy.
- ✓ Oskosené práce budou publikovány na webu ZO ČZS www.zahradkarimostnice.cz, kategorie „Výtvarná soutěž 2021“.
- ✓ Vyhášení výtvarné soutěže proběhne v rámci tradiční zahradkářské výstavy v KD H. Moštěnice. Pět nejlepších prací v každé kategorii bude odměněno hodnotnými cenami.
- ✓ Vítězné práce se navíc zúčastní celostátního kola soutěže organizované Ústředím ČZS Rokycanova 15, Praha 3.

Detailní pravidla soutěže, technická požadavky na kresby/malby, soutěhy a GDPR a další informace na www.zahradkarimostnice.cz

SJEDNOCENÁ ORGANIZACE NEVIDOMÝCH A SLABOZRÁKÝCH SLAVÍ 25 LET

Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých vznikla dne 16. června 1996 sloučením tří subjektů: České unie nevidomých a slabozrakých (dále „Unie“), Společnosti nevidomých a slabozrakých v České republice (dále „SNS“) a Společenství organizací nevidomých a slabozrakých (dále „Společenství“). Na sjednocení hnutí nevidomých má Lví podíl posledně jmenované Společenství a jeho výkonný ředitel Václav Polášek, dnešní prezident SONS. Byla to vlastně organizace bez individuálních členů – tvořily ji Unie a SNS, a sice kvůli jednotnému zastoupení českých nevidomých v zahraničí a společným kulturním aktivitám často přesahujícím rámec obou organizací.

Unie vznikla 3. prosince 1989 s vizí svépomocného spolku spoléhajícího především na vlastní síly, nicméně neodvrhujícího dobročinnost ani podporu státu. SNS byla ustavena 21. dubna 1990 jako nástupnická odnož dřívější celostátní organizace zdravotně postižených zvané Svaz invalidů v ČSR.

Po rozpadu československé federace se Unie a SNS scházely na půdě Společenství a vůle ke sjednocení nebyla zpočátku příliš patrná: SNS žila z tradice a soustřeďovala se na typicky spolkovou činnost (setkávání, výlety apod.), zatímco Unie zakládala a bouřlivě rozvíjela nové služby (sociální rehabilitaci v Tyfloservisu a na Dědině, Knihovnu digitálních dokumentů, odstraňování bariér apod.).

Obě organizace usilovaly o státní podporu a bylo čím dál jasnější, že nemohou očekávat žádoucí štedrost. Statutární představitelé obou organizací, jakož i výkonný ředitel Společenství si byli dobře vědomi skutečnosti, že v naší malé zemi si těžko můžeme dovolit dlouhodobě pěstovat dva velmi podobné spolky. Zároveň dobře věděli, že oba spolky jsou natolik silné, že

jeden ten druhý hned tak nepohlí. A když se do věci vložil výkonný ředitel Společenství s nabídkou, že proces sjednocení bude moderovat a dotáhne ke konečnému cíli, byl ke sloučení dán první silný popud.

Od konce roku 1994 se pod jeho patronací scházeli vyjednávači obou organizací na řadě sjednocovacích schůzek, až dosáhli dohody. Tu pak schválila oddělená shromáždění Unie i SNS a 16. června 1996 se sešlo ustavující shromáždění dnešní SONS. Tvořilo je 65 delegátů SNS a 65 delegátů Unie a jejich usnesení o sjednocení bylo jednomyslné.

Sjednocení bylo správným krokem. Bylo utlumeno hašteření uvnitř komunity nevidomých a slabozrakých a SONS má dnes nezastupitelnou pozici jak v očích státu, tak v očích veřejnosti.

Rudolf Volejník, viceprezident SONS ČR z. s.

Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých České republiky (SONS ČR) je spolek sdružující osoby, které nevidí vůbec, nebo vidí špatně už od dětství, nebo ty, co přicházejí postupně o zrak v dospělosti. Spolu s obecně prospěšnými společnostmi (TyfloCentry a Tyfloservisy), které SONS vybuodovala, pracuje na celém území ČR. Svě odbočky a odborná střediska má v převážné většině okresů ČR a sdružuje na 10 000 členů.

Pro dospělé osoby s těžce poškozeným zrakem nabízí SONS ČR škálu služeb, které usnadňují každodenní život, zpříjemňují a obohacují společenské aktivity, učí jak žít, bavit se i pracovat bez ohledu na poškození zraku.

SONS má v Praze, v Jinonicích, i své středisko výcviku vodících psů pro zájemce z celé republiky. Kontakt: 251 611 154, vodicipsi@sons.cz

Všichni pracovníci SONS jsou ze zákona pravidelně proškolení. Velkou pomocí jsou dobrovolníci, kteří pomáhají převážně při doprovodech a zajišťování větších akcí.

V Olomouckém kraji působí pět poboček SONS – v Přerově, Olomouci, Prostějově, Šumperku a Jeseníku. V Přerově můžete SONS navštívit na níže uvedené adrese:

SONS Přerov

Adresa: Jaselská 6

Kontakt: 775 438 152; email.: prerov-odbocka@sons.cz

SONS Přerov poskytuje dvě registrované sociální služby: odborné sociální poradenství a sociálně aktivizační činnost pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Jsou určeny osobám s těžce poškozeným zrakem, od 16 let výše. Organizace pomáhá zajišťovat kompenzační pomůcky, příspěvky, dávky, orientovat se v zákonech, zprostředkovává kontakt se společenským prostředím aj. Nyní má ve své členské základně 63 osob. Pro své uživatele nabízí různé kroužky, kluby, výlety, exkurze, přednášky, sportovní a kulturní akce, vše přizpůsobené cílové skupině. Při aktivitách se procvičuje paměť, jemná motorika, práce individuální i v kolektivu, a to v kroužku rukodělném, šachovém, klubu stolních her, při lekcích trénování

paměti aj. Zvyšovat fyzickou zdatnost mohou zájemci při bowlingu, zvukem naváděné laserové střelbě, vycházkách, výletech nebo u sportovních soutěží. Informace ze sociální oblasti, program k akcím a další rubriky, jsou zveřejňovány v měsíčníku Zpravodaj a na webových stránkách: <https://www.sons.cz/prerov>

SONS spolupracuje s očními a praktickými lékaři, městem, úřady, školami a dalšími neziskovými organizacemi. Pro studenty a veřejnost pořádá zážitkové semináře a dny otevřených dveří. Zájemci si tak mohou vyzkoušet kompenzační pomůcky jako například lupy, čtecí zařízení, počítače a mobily s hlasovým výstupem, indikátory hladiny tekutin, měřiče délky, váhy, teploty, také s klapkami na očích poznávat hmatem předměty, zahrát si stolní hry pro nevidomé a slabozraké nebo zastřílet na zvukem naváděném střeleckém laserovém simulátoru. Organizace se prezentuje na akcích města například na „Senior symposiu“ nebo „Dnu sociální práce.“

Členové a dobrovolníci SONS mají také možnost seberealizace. Mohou se společně s pracovníci a oblastní radou podílet na plánování a organizování akcí, rozšiřovat mezi lidmi povědomí o světě nevidomých a slabozrakých osob, oslovovat sponzory.

Spolek SONS je závislý na vícedrožovém financování, proto uvítá jakoukoli finanční částku. Příspěvt mohou dárci na účet: 263081201/0300 nebo do kasiček s maketou vodícího psa umístěných zejména v obchodech. Každoročně pořádá v polovině října SONS ČR sbírku „Bílá pastelka.“ Výtěžek slouží k dofinancování služeb.

Děkujeme všem za finanční a jinou pomoc, návštěvu a využití našich služeb. Těšíme se na nové členy, příznivce a dobrovolníky.

*Mgr. Kamila Hošková, DiS.
vedoucí pracoviště a sociální pracovnice SONS Přerov*

spýdlou v záděch
P. Fiala - J. Dvořák

Kulturní dům Horní Moštěnice
13. 09. 2021 v 19 hodin
Předprodej vstupenek - Obecní úřad Horní Moštěnice
vstupné 200,- Kč nebo 150,- Kč

www.josefdvorak.cz

**LEONA MACHÁLKOVÁ
KONCERT**

NEDĚLE 15. 08. 2021 OD 17.00 HODIN
V ZÁMECKÉ ZAHRADĚ HORNÍ MOŠTĚNICE
vstupné dobrovolné
V případě nepříznivého počasí bude koncert v kulturním domě.

**NEDĚLE 15. 08. 2021 OD 14.00 HODIN
V ZÁMECKÉ ZAHRADĚ HORNÍ MOŠTĚNICE**

14:00 - 15:00 RK Band (live produkce skladeb od 80. let po současnost)
15:15 - 16:40 ABBA revival

vstupné dobrovolné
V případě nepříznivého počasí bude koncert v kulturním domě.

**HODOVÉ SLAVNOSTI
v Horní Moštěnici**

srdečně zvou

RADIO HANNA 92,3 FM Nejlepší hudební výběr!

obecní úřad Horní Moštěnice
spolky a taneční soubory

13. - 15. srpna 2021

Pátek 13. srpna 2021

21:00 hod v zámecké zahradě letní promítání kina

Sobota 14. srpna 2021

17:00 hod na hřišti TJ Sokol fotbalový zápas
20:00 hod v zámecké zahradě hodová zábava se skupinou JEN TAK II

Neděle 15. srpna 2021

11:00 hod kostel Nanebevzetí Panny Marie mše svatá
14:00 hod v zámecké zahradě posezení u odpolední kávy, piva, vína, uzených a grilovaných specialit
14:00 hod RK Band (live produkce skladeb od 80. let po současnost)
15:15 hod ABBA revival
17:00 hod koncert Leony Machálkové

RADIO HANNA 92,3 FM Nejlepší hudební výběr!

ZVEDNI KOTVY A PŘIDEJ SE DO TÝMU BONUSIA!

Chceš být plavčíkem nebo kapitánem? Pomůžeme ti stát se finančně nezávislým.

e-mail: info@bonusia.cz
mob.: 732 828 380

Více informací najdeš zde

PLAVČÍK

KAPITÁN

BONUSIA

www.zvednikotvy.cz
www.bonusia.cz

OTEVÍRACÍ DOBA KNIHOVNY HORNÍ MOŠTĚNICE

tel.: 581 224 145

Pondělí, středa

13.00 – 17.00

OTEVÍRACÍ DOBA POŠTY HORNÍ MOŠTĚNICE

tel.: 954 275 117

Pondělí, středa

13.00 – 18.00

Úterý, čtvrtek, pátek

8.00 – 12.00 13.00 – 14.00

ÚŘEDNÍ HODINY OBECNÍHO ÚŘADU

tel.: 581 224 122

Pondělí, středa

7.00 – 11.30 12.30 – 17.00

VETERINÁRNÍ OŠETŘOVNA HORNÍ MOŠTĚNICE**MVDr. Daniel Lang, tel. 581 224 810, 602 788 306**

Pondělí 9.00 - 12.00

Úterý 9.00 - 12.00

13.00 - 17.00

Středa 9.00 - 12.00

Čtvrtek 9.00 - 12.00

13.00 - 15.00

Pátek 9.00 - 12.00

Sobota 8.00 - 9.00

PRAKTICKÝ ZUBNÍ LÉKAŘ HORNÍ MOŠTĚNICE**MDDr. Jitka Hrbáčková, tel. 581 224 292, polední přestávka je každý den v době 12.00 – 12.30.**

Pondělí 7.00 - 18.00

Úterý 7.00 - 15.30

Středa 10.30 - 18.00

Čtvrtek 7.00 - 15.30

Pátek 7.00 - 13.30

OBVODNÍ ZDRAVOTNÍ STŘEDISKO:**MUDr. Radoslav Špalek**

581 224 124

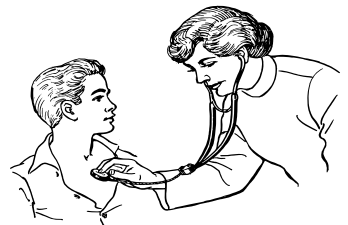
Pondělí 7.00 - 11.00

Úterý 14.00 - 18.00

Středa 7.00 - 12.00

Čtvrtek 12.30 - 15.00

Pátek 7.00 - 12.00

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

V měsíci červenci se významného životního jubilea dožívají:

Zdeňka Hlaváčová
Milada Jandová
Ludmila Nováková
Miroslava Perlová
Ladislav Podmele
Milan Sohlich
Hana Tycová
Eva Vařáková

V měsíci srpnu se významného životního jubilea dožívají:

Pavel Kotyza
Ladislav Rédr
Františka Spáčilová
Eduard Strnad
Boris Veselý
Olga Zatloukalová

V měsíci září se významného životního jubilea dožívají:

Eva Dašková
Magda Dokoupilová
Josef Doležel
Jarmila Frgalová
Karel Kavka
Jiří Kužela
Miroslav Nevřela
Marie Nevřelová
Ladislav Páleník
Jiří Valigura

Všem jubilantům přejeme do dalších let hodně zdraví, štěstí a osobní spokojenosti.

Kolik nás přibýlo (duben – červen):

Veronika Zedková
Daniel Šebák

Vážení rodiče, vítáme Vaše děťátko a přejeme jemu i Vám mnoho radosti a společného štěstí.

Opustili nás (duben – červen):

Jozef Daniš
Ludmila Ryparová
Josef Valigura

KULTURA

Červenec:

03. 07. Pivní slavnosti

Srpen:

13. 08. letní kino
14. 08. hodová zábava
15. 08. hodové odpoledne v zámecké zahradě – RK Band, Leona Machálková
21. 08. rozloučení s prázdninami
28. – 29. 08. výstava zvířat

Září:

04. 09. myslivecké odpoledne
17. – 18. 09. výstava ovoce a zeleniny

ZADÁNO PRO ŽENY

BAZALKOVÉ PESTO

Bazalkové pesto může sloužit jako doplněk mnoha pokrmů, ale chutná výborně smíchané třeba jen s těstovinami. Stačí lžíce pesta, porce těstovin a máte rychlou a dobrou večeři.

Piniové oříšky jsou drahé a nemají je všude, avšak pesto můžete připravit i s jinými oříšky. Zkuste mandle nebo kešu.

Při přípravě pesta je důležité použít pouze otrhané lístky bez stonku. Je to proto, že stonk nemá žádnou chuť a pesto by pak nebylo tak výrazné.

Hotové pesto vydrží v lednici i několik dní, avšak má tendenci tmavnout při styku se vzduchem, proto jej při skladování zalijte vrstvičkou olivového oleje. Vydrží tak mnohem déle hezky zelené.

2 šálky bazalky, ½ šálku parmazánu, ½ šálku olivového oleje, 1/3 šálku piniových oříšků, 3 stroužky česneku, ¼ lžičky soli

- Vložte do mixéru bazalku, oříšky, parmazán, česnek a sůl, během mixování přilévejte olivový olej,
- mixér vypněte ve chvíli, kdy bude směs už dobře rozmixovaná, ale stále bude obsahovat malé kousičky (nebude z ní úplná kaše), ochutnejte a případně dochuťte,
- hotové pesto skladujte v lednici. Případně můžete pesto zamrazit ve formičce na led a později vyndat pouze tolik kostiček, kolik budete potřebovat.

KUŘECÍ PRSA SE ŠPENÁTEM A KUKUŘICÍ

500 g kuřecích prsou, 500 g špenátu, cibule, 3 stroužky česneku, strouhaná mozzarella, kukuřice, olej, sůl

- špenát spaříme, ve větším hrnci na rozehřátém oleji lehce osmahneme nadrobno nasekanou cibuli,
- přidáme na kostičky nakrájená kuřecí prsa, zamícháme, osolíme, opepříme, podlijeme 150 ml vody a za občasného míchání dusíme zhruba 20 minut,
- když se maso pomalu rozpadá, přidáme do něj sójovou omáčku, prolisované stroužky česneku a špenát,
- směs mícháme, dokud ji nezbavíme nadbytečné vody, na závěr můžeme přidat i kukuřici a strouhanou mozzarellu,
- hotové jídlo podáváme teplé spolu s rýží, kuskusem, brambory nebo samostatně.

VTIPY

„Nesmíš se do všeho vrhat hlavou napřed,“ rozumuje u vody otec.

Syn na něj udiveně pohlédne: „Tak jak mám teda podle tebe udělat šipku?“

OMYLY ZNÁMÉ A NEZNÁMÉ

Více živočišných druhů než ve městě žije na vesnici

Zní to logicky. V betonové džungli, již se některá města podobají, není pro faunu a flóru příliš místa. Ale v některé monokulturní, pesticidy nasáklé krajině toho místa není o mnoho víc. Průzkumy ukázaly, že zatímco na polích hnízdí maximálně tři druhy ptáků, ve městech to je pět až deset druhů. A nejsou to jen parky či městské lesíky. Někteří draví ptáci nebo také rorýsi dokáží ocenit výhody výškových budov. Udržované trávníky u domů a v parcích přitahují do měst také kosa a další druhy ptactva. Hledání potravy v zastřížené trávě je o mnoho snazší než ve vysoké trávě na louce a lišky či divoká prasata nejsou žádnou zvláštností v zahrádkách na předměstí. Snadnost, s jakou mohou v blízkosti lidských obydlí získat potravu, je přivádí k popelnicím, kde nachází zbytky našeho blahobytu.

Možná bude jednou z každého města jedna velká zoologická zahrada.

ZRNKA MOUDROSTI NA ZÁVĚR:

Srdce lidí si nenakloníme velkými činy, jež uvádějí v rozpaky, nýbrž drobnými pozornostmi, jež dojmají nebo překvapují.

V. Neff

PŘEHLED AUTOBUSOVÝCH SPOJŮ

Autobus: Přerov, aut. st. - Horní Moštěnice, Jednota

Beňov, jede:	P	P	S	P	S, N	P	P, S	P, š
Přerov	5:20	6:25	6:30	9:00	10:00	10:30	12:35	13:55
H. Moštěnice	5:29	6:34	6:39	9:09	10:09	10:39	12:44	14:04
	S, N	P	P	N	P	S, N	P	P, N
	14:50	15:00	16:15	16:40	17:30	18:30	18:45	22:30
	14:59	15:09	16:24	16:49	17:39	18:39	18:53	22:39

Kostelec, jede:	P			P	P, š	S, N	P
Přerov	5:30	6:30	9:30	10:45	13:28	14:40	14:45
H. Moštěnice	5:38	6:39	9:38	10:55	13:34	14:49	14:55
	P	P	P	S, N			
	16:15	17:45	20:10	20:15	22:30		
	16:24	17:54	20:18	20:24	22:37		

Zlín, jede:

Přerov	7:45	8:45	12:00	14:00	17:10	18:25
H. Moštěnice	7:53	8:53	12:08	14:08	17:18	18:33

PŘEHLED VLAKOVÝCH SPOJŮ

Přerov - Horní Moštěnice

			P			P
Přerov	4:44	5:40	6:43	7:37	9:42	11:37 12:43
H. Moštěnice	4:49	5:44	6:47	7:41	9:46	11:41 12:47
		P		P, N		
	13:42	14:37	15:42	16:45	17:37	19:08 22:43
	13:46	14:41	15:46	16:49	17:41	19:12 22:47

P – pracovní dny, 1 – pondělí, 2 – úterý, 3 – středa, 4 – čtvrtek, 5 – pátek,
S – sobota, N – neděle, svátky, š – školní rok, (bez záruky)

INFORMACE OBČANŮM:

Webové stránky obce Horní Moštěnice umožňují zasílání aktuálních informací na vaši e-mailovou adresu. Pokud o tuto službu máte zájem, můžete se zaregistrovat na www.hornimostenice.cz, odkaz aktuality. Tato služba je poskytována zdarma.

Chcete přijímat aktuální zprávy?

Vydává Obec Horní Moštěnice – adresa redakce:
OÚ Horní Moštěnice, Dr. A. Stojana 41
Horní Moštěnice 751 17, IČO 00301264
e-mail: ou@hornimostenice.cz, petrjankupetr@seznam.cz
www.hornimostenice.cz
Redakční tým: Ing. Marta Ostrčilová, Petr Janků
Korektura: Mgr. Jiřina Ostrčilová
Vychází čtyřikrát ročně – náklad 700 výtisků.
Zaregistrováno pod číslem MK E-12659.
Ročník XX, číslo 3/2021. Horní Moštěnice, březen 2021.
Tisk: Tiskárna KATOS s.r.o.

UPOZORNĚNÍ:
UZÁVĚRKA PŘIJÍMÁNÍ PŘÍSPĚVKŮ DO PŘÍŠTÍHO ČÍSLA
MOŠTĚNSKÉHO ZPRAVODAJE JE 14. 09. 2021.